

WK-III.431.1.3.2025

Szanowna Pani
Elżbieta Skaskiewicz
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Olsztynie
ul. Piłsudskiego 61 A
10-449 Olsztyn

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynie**, ul. Piłsudskiego 61 A, 10-449 Olsztyn (REGON: 004447867, NIP: 739-11-51-579).

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynie nadzorowała **Pani Elżbieta Skaskiewicz**, sprawująca funkcję Dyrektora od dnia 24 marca 2023 r.

(dowód: akta kontroli: 16, 34.30, 34.44, 34.45)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- **Jarosław Mazurek** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – przewodniczący zespołu kontrolnego;
- legitymacja służbowa nr 93/2023 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 5 marca 2025 roku nr WK-I.0030.183.2025 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynie.
- **Hanna Matysiak** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – członek zespołu;
- legitymacja służbowa nr 11/2024 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-

Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;

- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 5 marca 2025 roku nr WK-I.0030.182.2025 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynie.

(dowód: akta kontroli: 11, 12)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 11 marca 2025 roku do 24 marca 2025 roku.

Odnotowana została pod pozycją 2/2025 w książce kontroli prowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynie.

(dowód: akta kontroli: 13, 16, 34.1)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w siedzibie Urzędu w Olsztynie, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, podczas wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymacje służbowe kontrolerów, poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania.

Upoważnienia kontrolerów do kontroli zostały przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem systemu e-doręczenia.

Kontrola zakończona została podczas spotkania z Dyrektorem MOPS w Olsztynie, w którym uczestniczyli także II Zastępca Dyrektora oraz Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych. W trakcie spotkania przekazano wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowano o przewidywanym terminie przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy WK-III.431.1.3.2025.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2023/2024 (od 1 listopada 2023 roku do 31 października 2024 roku).

(dowód: akta kontroli: 13)

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428) w związku z art. 20 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie w zakresie objętym ko

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych za IV kwartał 2023 roku oraz IV kwartał 2024 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie od 1 listopada 2023 roku do 31 października 2024 roku z dotacji Wojewody na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych wydatkowano ogółem kwotę: **63 648 712,18 zł**, z tego na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono **62 513 830,18 zł** (stanowiło to **98,20 %** kwoty ogółem wydatkowanej na świadczenia rodzinne), w tym na:
 - zasiłek rodzinny wraz z dodatkami - kwotę **4.439 328,18 zł** (38 541 świadczeń);
 - świadczenie pielęgnacyjne – kwotę **38 149 480,00 zł** (12 931 świadczeń);
 - zasiłek pielęgnacyjny - kwotę **11 807 126,00 zł** (54 727 świadczeń);
 - świadczenie rodzicielskie - kwotę **1 791 210,00 zł** (1 935 świadczeń);
 - jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka – kwotę **201 000,00 zł** (201 świadczeń);
 - specjalny zasiłek opiekuńczy – kwotę **27 280,00 zł** (44 świadczenia);
2. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów.
Prezydent Olsztyna w IV kwartale 2023 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2024 roku nie przeznaczył ze środków własnych żadnej kwoty na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502.

(dowód: akta kontroli: 16, 34.71 – 34.73, 35)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Olsztyn liczy 166 697 mieszkańców (stan na 30 czerwca 2024 r.). Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Prezydent Olsztyna. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie.

W kontrolowanej jednostce decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Prezydenta Olsztyna.

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu, nadanego mu w drodze Uchwały Nr LIV/858/22 Rady Miasta Olsztyna z dnia 14 grudnia 2022 r., obowiązującej do dnia 27 marca 2024 r., następnie od dnia 28 marca 2024 r. na podstawie Statutu nadanego uchwałą Nr LXX/1056/24 z dnia 28 lutego 2024 r., zmienioną uchwałą Nr VI/82/24 z dnia 30 października 2024 r.

Statut jednostki w brzmieniu obowiązującym na dzień kontroli w § 3 pkt 3 określa, że: „Podstawowym przedmiotem działalności Ośrodka są zadania: (...) z zakresu administracji rządowej w zakresie świadczeń rodzinnych zlecone gminie.”

W okresie objętym kontrolą, organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania jednostki kontrolowanej określał Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zatwierdzony Zarządzeniem Nr OK.0050.167.2022.AP Prezydenta Olsztyna z dnia 18 października 2022 r.

Regulamin Organizacyjny określał w § 17 zadania Działu Świadczeń Rodzinnych, odpowiedzialnego m. in. za realizację zadań z zakresu objętego kontrolą.

Po dokonanej analizie dokumentów kontrolujący stwierdzili, że Regulamin Organizacyjny był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 16, 34.20-34.29)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmowało się 4 pracowników merytorycznych, zatrudnionych na stanowiskach specjalistów i podinspektora.

W okresie objętym kontrolą oraz na dzień kontroli, pracownicy podlegali bezpośrednio Kierownikowi Działu Świadczeń Rodzinnych oraz posiadali aktualne zakresy czynności i upoważnienia udzielone przez Prezydenta Olsztyna - niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Kierownikowi Działu Świadczeń Rodzinnych podlegał ponadto jego Zastępca, odpowiedzialny m.in. za koordynowanie pracy pracowników Działu. Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych podlegał bezpośrednio II Zastępcy Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie, który z kolei podlegał Dyrektorowi kontrolowanej jednostki.

Zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

W okresie objętym kontrolą oraz na dzień kontroli, Dyrektor MOPS, jak i II Zastępca, a także Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych wraz z Zastępcą posiadali upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych oraz do wydawania decyzji z tego zakresu, jak również realizowali zadania wynikające ze Statutu i Regulaminu.

W okresie objętym kontrolą II Zastępca Dyrektora, Kierownik oraz Zastępca Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań. Udział w szkoleniach potwierdzał wykaz sporządzony przez Dyrektora oraz certyfikaty.

(dowód: akta kontroli: 16, 34.31 – 34.43, 34.47 – 34.60)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Z informacji przekazanych przez Dyrektora Ośrodka wynika, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej swoją siedzibę ma w Olsztynie przy ul. Piłsudskiego 61A, w czterokondygnacyjnym, wolnostojącym budynku. W budynku nie znajdują się inne instytucje. Budynek jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - został wyposażony w windę oraz podjazd dla osób niepełnosprawnych przy głównym wejściu do budynku.

Pracownicy merytoryczni realizujący zadania objęte kontrolą zajmują 3 pokoje oraz dysponują jednym stanowiskiem w Centrum Informacji. Zastępca Kierownika dzieli pokój z jednym z pracowników Działu. Pozostała kadra kierownicza MOPS dysponuje odrębnymi pomieszczeniami. Łączny metraż pomieszczeń, z których korzystają pracownicy Działu Świadczeń Rodzinnych wynosi 226,65 m².

Stanowiska pracy pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań objętych kontrolą wyposażone w sprzęt komputerowy i urządzenia biurowe umożliwiające prawidłową realizację powierzonych obowiązków oraz obsługę interesantów. Interesanci w większości przypadków załatwiani są w Centrum Informacji na parterze budynku, gdzie są odrębne stanowiska do obsługi oraz poczekalnia z krzesłami. Przyjmowanie interesantów odbywa się od poniedziałku do piątku w godzinach 7.15 – 15.15 w Centrum Informacji

w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie na parterze budynku. Dyrektor jednostki przyjmuje interesantów w każdy poniedziałek w godzinach 9:00 – 12:00, na trzecim piętrze w pokoju 317a. Zastępcy dyrektora jednostki oraz kierownicy działów przyjmują interesantów w pozostałe dni tygodnia w godzinach urzędowania Ośrodka. Pracownicy przyjmują interesantów na bieżąco w godzinach pracy Ośrodka (7.15 – 15.15) w pokoju 115, 117a, 117c, 117d na pierwszym piętrze. Osoby niepełnosprawne mogą dostać się do wszystkich pięter budynku windą.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych w formie papierowej przyjmowane są w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie w Centrum Informacji (sala obsługi interesantów). Po przekazaniu ich do Kancelarii, zostają rozdysponowane pracownikom zgodnie z „rejonizacją”, tj. podziałem alfabetycznym (poszczególnym pracownikom przypisani są świadczeniobiorcy, których nazwiska rozpoczynają się na konkretną literę alfabetu). Pracownicy rejestrują wnioski w systemie dziedzinowym i przystępują kolejno do ich realizacji. Na wpływającej korespondencji przystawiana jest pieczęć prezentaty z datą wpływu do jednostki wniosku i każdego innego dokumentu. Każdy wpływający dokument jest dekretnowany przez kierownictwo konkretnemu pracownikowi zajmującemu się sprawą. Dokumentacja zgromadzona w teczkach aktowych poszczególnych spraw przechowywana jest w segregatorach, które umieszczone są w szafach aktowych zamykanych na klucz, znajdujących się w pokojach pracowników realizujących kontrolowane zadania. Teczki aktowe oznaczone są numerem sprawy, rodzajem świadczenia i symbolem „rejonu” przypisanym do indywidualnego pracownika prowadzącego postępowanie. Wnioski składane w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu Emp@tia wpływają bezpośrednio do systemu dziedzinowego do obsługi świadczeń (Sygnity). Następnie są wczytywane w systemie w skrzynce odbiorczej Emp@tii, kolejno rejestrowane przez pracowników realizujących ustawę o świadczeniach rodzinnych i rozpatrywane.

Osobom przeprowadzającym kontrolę przekazano umowę oraz potwierdzenia opłat na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych zawartą z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Ustalono, że w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynie pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 16, 34.61, 34.63 - 34.65, 34.66 - 34.70)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie wynika, że w okresie objętym kontrolą wpłynęło **5** skarg dotyczących spraw z zakresu uregulowanego ustawą o świadczeniach rodzinnych. We wszystkich sprawach udzielono skarżącym pisemnych odpowiedzi.

(dowód: akta kontroli: 16, 34.62)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Z przedstawionych kontrolerom materiałów wynika, że w okresie objętym kontrolą w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynie przeprowadzono **3 895** postępowań administracyjnych dotyczących wniosków o przyznanie świadczeń w sprawie ustalenia uprawnień do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego, zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **1370** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (w tym: wydano 130 decyzji odmownych);
- **607** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego (w tym: wydano 60 decyzji odmownych);
- **1519** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego (w tym: wydano 30 decyzji odmownych);
- **153** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do świadczenia rodzicielskiego (w tym: wydano 17 decyzji odmownych);
- **241** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (w tym: wydano 36 decyzji odmownych);
- **5** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego (decyzji odmownych nie wydano).

W okresie objętym kontrolą w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynie przeprowadzono **193** postępowań w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i żądania ich zwrotu (w tym: **146** postępowań dotyczących zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, **25** postępowań dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego, **16** postępowań dotyczących zasiłku pielęgnacyjnego, **4** postępowania dotyczące świadczenia rodzicielskiego oraz **2** postępowania dotyczące specjalnego zasiłku opiekuńczego). Organ prowadził **7** postępowań w sprawie rozłożenia na raty określonych do zwrotu kwot zobowiązań powstałych z tytułu nienależnie pobranych świadczeń dotyczących zasiłku rodzinnego. W Ośrodku prowadzonych było ponadto **9** postępowań w sprawie umorzenia zobowiązań

z ww. tytułu, w tym: **6** postępowań dotyczących zasiłku rodzinnego, **2** postępowania dotyczące zasiłku pielęgnacyjnego i **1** postępowanie dotyczące świadczenia pielęgnacyjnego.

Od decyzji Organu wpłynęło **89** odwołań dotyczących świadczeń rodzinnych, z których **8** dotyczyło zasiłku rodzinnego, **75** dotyczyło świadczenia pielęgnacyjnego, **3** dotyczyło zasiłku pielęgnacyjnego, **2** dotyczyło jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz **1** dotyczyło świadczenia rodzicielskiego. W postępowań przed organem odwoławczym 23 decyzje kontrolowanej jednostki zostały utrzymane w mocy, 4 decyzje skierowano do ponownego rozpatrzenia, natomiast w 60 przypadkach organ odwoławczy uchylił decyzje w całości oraz wydał rozstrzygnięcie co do istoty sprawy. Ponadto 2 sprawy nie zostały rozpatrzone przez organ odwoławczy do końca okresu objętego kontrolą.

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynie skontrolowano akta **30** losowo wybranych spraw, w których łącznie prowadzono **34** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Ośrodek w okresie objętym kontrolą – z zakresu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

dowód: akta kontroli: 14, 16, 34.2 - 34.19)

VI. Kontroli i analizie poddano:

- **10 spraw** związanych z zasiłkiem rodzinnym, w których przeprowadzono **13 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - **7** postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
 - **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych w zakresie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego,
 - **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających nienależnie pobrane świadczenie,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji zmieniającej uprawnienia w zakresie prawa do zasiłku rodzinnego,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji uchylającej prawo do zasiłku rodzinnego,

(dowód: akta kontroli: 14, 19 – 21, 26 - 27)

- **5 spraw** związanych ze świadczeniem pielęgnacyjnym, w których przeprowadzono **5 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego,
 - 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych w zakresie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji ustalającej nienależnie pobrane świadczenie pielęgnacyjne,

(dowód: akta kontroli: 14, 22, 28)

- **5 spraw** związanych z zasiłkiem pielęgnacyjnym, w których przeprowadzono **5 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego,
 - 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych w zakresie ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego,
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji ustalającej nienależnie pobrany zasiłek pielęgnacyjny,

(dowód: akta kontroli: 14, 23, 29 - 30)

- **5 spraw** związanych ze świadczeniem rodzicielskim, w których przeprowadzono **6 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do świadczenia rodzicielskiego,
 - 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych w zakresie ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego,
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji ustalającej nienależnie pobrane świadczenie rodzicielskie,
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji uchylającej prawo do świadczenia rodzicielskiego,

(dowód: akta kontroli: 14, 31 - 33)

- **4 sprawy** związane z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia dziecka, w których przeprowadzono **4 postępowania administracyjne**, w tym:
 - 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienie do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
 - 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych w zakresie ustalenia prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,

(dowód: akta kontroli: 14, 24)

- **1 sprawę** związaną z specjalnym zasiłkiem opiekuńczym, w której przeprowadzono **1 postępowanie administracyjne**, zakończone wydaniem decyzji ustalającej uprawnienie do ww. świadczenia.

(dowód: akta kontroli: 14, 25)

VII. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Kontroli i analizie poddano akta **5** osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne oraz **1** osoby pobierającej specjalny zasiłek opiekuńczy w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby oraz realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek.

Analizą objęto dokumentację z miesiąca września 2024 roku.

(dowód: akta kontroli: 14, 18, 22, 25, 28, 34.74, 36)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

VIII. Ustalone uchybienia.

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **uchybienia, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność:**

1. W **6 przypadkach**, co stanowiło ok. **18 %** poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (34) przy ustalaniu uprawnienia do zasiłku rodzinnego - w uzasadnieniach decyzji przyznających prawo do tego świadczenia - nie wyszczególniano faktycznej wysokości uzyskiwanego dochodu w przeliczeniu na osobę w rodzinie (ustalonego w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego).

Nie spełniano więc wymogu określonego w art. 107 § 3 Kpa stanowiącego, że uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione oraz dowody, na których się oparł.

Dyrektor MOPS w toku kontroli złożyła pisemną informację, z której wynika, że „(...) w trakcie kontroli dokonano zmiany w treści uzasadnień decyzji przyznających zasiłek rodzinnych poprzez zamieszczenie informacji o dochodzie w przeliczeniu na osobę w rodzinie ustalonego podczas postępowania”.

Dotyczy decyzji: MOPS.5200.006939.2023, MOPS.5200.002257.2024,
MOPS.5200.006995.2023, MOPS.5200.004622.2023,
MOPS.ZM.007479.2023, MOPS.5200.007399.2023.

(dowód: akta kontroli: 15, 19 – 21, 26 - 27)

Skutek ustalonego uchybienia

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

2. W **9 przypadkach**, co stanowiło ok. **26 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (34) w postępowaniach dotyczących wydania decyzji niezgodnych z żądaniem strony stwierdzono brak w podstawie prawnej sporządzonych zawiadomień pouczenia wynikającego z art. 79a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego. Nie wskazano ponadto niespełnionych przesłanek do wydania decyzji zgodnej z żądaniem strony.

Dotyczy decyzji nr: MOPS.5200.005097.2023, MOPS.5200.002278.2024,
MOPS.5211.007443.2023, MOPS.513A.002951.2024,
MOPS.522.004355.2024, MOPS.522.007585.2023,
MOPS.5210.002585.2024, MOPS.5210.003938.2024,
MOPS.5202.002094.2024.

(dowód: akta kontroli: 17, 20, 30, 32)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych, lecz powodowało brak wiedzy strony o niespełnionych przesłankach do uzyskania świadczenia.

3. W **2 przypadkach**, co stanowiło ok. **6%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (34), w aktach spraw dotyczących przyznania świadczenia pielęgnacyjnego stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia przekazania wnioskodawcom pełnej informacji na temat zdarzeń (przypadków) powodujących powstawanie nienależnie pobranych świadczeń.

Dotyczy decyzji: MOPS.513A.003074.2024, MOPS.5211.007545.2023.

(dowód: akta kontroli: 22, 28)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli – nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań, jednakże może skutkować powstaniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu.

4. W **1 przypadku**, co stanowiło ok. **3 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (34), w aktach sprawy dotyczącej przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia przekazania wnioskodawcy pełnej informacji o tym, jakie należy spełnić warunki, aby uzyskać kontynuację świadczenia przy utracie ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (art. 24 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych).

Dotyczy decyzji: MOPS.5212.007024.2023.

(dowód: akta kontroli: 25)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla strony prowadzonego postępowania administracyjnego.

5. W **6 przypadkach**, co stanowiło ok. **18%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (34), w aktach spraw dotyczących przyznania świadczenia pielęgnacyjnego oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego, stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia przekazania wnioskodawcom rocznych raportów z ubezpieczenia. Jak ustalono w toku kontroli, ww. raporty były wysyłane do osób ubezpieczonych listami zwykłymi, których nie ewidencjonowano.

Zgodnie z regulacjami wynikającymi z art. 41 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U z 2024 r., poz. 497 ze zm.) raport z ubezpieczenia płatnik składek przekazuje ubezpieczonemu w podziale na poszczególne miesiące, za rok ubiegły - w terminie do dnia 28 lutego roku następnego, na piśmie lub za zgodą ubezpieczonego - w formie dokumentu elektronicznego - w celu ich weryfikacji.

Dotyczy decyzji: MOPS.5211.007545.2023, MOPS.5211.007340.2023,
MOPS.5211.007431.2023, MOPS.5211.007193.2023,
MOPS.513A.000910.2024, MOPS.5212.006586.2023.

(dowód: akta kontroli: 18, 22, 25, 28, 36)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień jest niewystarczający nadzór Dyrektora MOPS nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

- 1) Bezwzględne stosowanie procedur wynikających z art. 79a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczących wydanych decyzji niezgodnych z żądaniem strony,
- 2) Przekazywanie świadczeniobiorcom – w sposób udokumentowany - pełnej informacji na temat zdarzeń (przypadków) powodujących powstawanie nienależnie pobranych świadczeń.
- 3) Przekazywanie pełnej udokumentowanej informacji dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na temat warunków koniecznych do spełnienia w celu uzyskania kontynuacji świadczeń przy utracie ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (art. 24 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych).
- 4) Dokumentowanie realizacji - wobec osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy, za które odprowadzono składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i ubezpieczenie zdrowotne - obowiązku wynikającego z art. 41 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych stanowiącego, że „Informacje zawarte w raportach, o których mowa w ust. 1 – 6 płatnik składek przekazuje ubezpieczonemu w podziale na poszczególne miesiące, za rok ubiegły w terminie do dnia 28 lutego roku następnego, na piśmie lub za zgodą ubezpieczonego -w formie dokumentu elektronicznego - w celu ich weryfikacji.”

W związku ze złożoną w toku kontroli przez Dyrektora Ośrodka pisemną informacją dotyczącą dokonanej zmiany w treści uzasadnień decyzji przyznających zasiłek rodzinnych zawierającej umieszczenie informacji o dochodzie w przeliczeniu na osobę w rodzinie ustalonego podczas postępowania, odstąpiono od wydania zalecenia w tym zakresie.

Proszę Panią o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zalecenia pokontrolnego, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król**

Do wiadomości:

Pan Robert Szewczyk – Prezydent Olsztyna